

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський національний університет
садівництва

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ І НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

2021

УДК 001.8:63
М 58

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою Радою Уманського національного університету садівництва
(протокол № 6 від 27 квітня 2021 року)*

Редакційна колегія:

Непочатенко О. О. – доктор екон. наук, професор, (відповідальний редактор);
Карпенко В. П. – доктор с.-г. наук, професор, (заступник відповідального редактора);
Балабак А. Ф. – доктор с.-г. наук, професор; **Господаренко Г. М.** – доктор с.-г. наук, професор;
Єщенко В. О. – доктор с.-г. наук, професор;
Заморська І. Л. – доктор техн. наук, професор; **Заморський В. В.** – доктор с.-г. наук, професор;
Кучеренко Т. Є. – доктор екон. наук, професор; **Любич В. В.** – доктор с.-г. наук, професор;
Мудрак Р. П. – доктор екон. наук, професор;
Нестерчук Ю. О. – доктор екон. наук, професор; **Новак І. М.** – доктор екон. наук, професор;
Осокіна Н. М. – доктор с.-г. наук, професор;
Полторецький С. П. – доктор с.-г. наук, професор; **Поліщук В. В.** – доктор с.-г. наук, професор;
Токар А. Ю. – доктор с.-г. наук, професор; **Школьний О. О.** – доктор екон. наук, професор;
Улянич О. І. – доктор с.-г. наук, професор;
Уланчук В. С. – доктор екон. наук, професор; **Шлапак В. П.** – доктор с.-г. наук, професор;
Яценко А. О. – доктор с.-г. наук, професор; **Костецька К. В.** – кандидат с.-г. наук, доцент (відповідальний секретар).

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників, 20 травня 2021 р. / Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 237 с.

У збірнику тез наведено результати наукових досліджень вітчизняних науковців. У наукових матеріалах висвітлено питання, що стосуються актуальних проблем сучасної аграрної науки й освіти. Розраховано на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, наукових співробітників і фахівців, які займаються сучасними питаннями аграрного виробництва, науки й освіти.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

© Уманський національний
університет садівництва, 2021

ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО

<i>Л. В. Барабаш</i>	ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ДЕФІНІЦІЙ «ПОДАТОК» І «ПОДАТКОВА СИСТЕМА».....	34
<i>А. Є. Городецька</i>	РОЛЬ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	36
<i>Н. А. Грецька</i>	ДОСВІД ФРАНЦІЇ У ТРАНСПОРТУВАННІ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР.....	39
<i>А. О. Козак</i>	ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПЛАНУВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	42
<i>А. О. Козак, М. В. Дубініна</i>	ACCOUNTING OF DOUBTFUL DEBT PROVISION.....	44
<i>І. В. Ксьонжик</i>	ОБОРОННІ ЗАКУПІВЛІ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ КОНКУРЕНЦІЇ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	47
<i>В. О. Луцашко</i>	ЕКОНОМІЧНО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ В ЕКОНОМІЦІ.....	49
<i>С. В. Сирцева, М. А. Козир</i>	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	51
<i>Л. Г. Соляник, А. Г. Манукян</i>	ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ, ВИКЛИКИ, НАПРЯМИ РОЗВИТКУ.....	54
<i>М. В. Сочінська</i>	ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ФУНКЦІЇ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ.....	57
<i>К. О. Терещенко</i>	КОРИГУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ.....	59
<i>К. С. Холявіцька</i>	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....	62

ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО

ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ДЕФІНІЦІЙ «ПОДАТОК» І «ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

Л. В. БАРАБАШ, *кандидат економічних наук*
Уманський національний університет садівництва

Податки є загальновизнаним фінансовим інструментом, що має надзвичайно багату та давню історію. Відповідно до змін у функціонуванні, економічне сприйняття податку та податкової системи, їхня сутність зазнавали змін. Зокрема, сучасні науковці розрізняють три етапи розвитку податків: релігійний, класичний і неокласичний.

Релігійний етап характеризується першими письмовими згадками про податки, які дослідники знаходять у релігійних трактатах. При цьому оподаткування носило ознаки традиційності, а не системності, як наразі, а обов'язковість платежу зумовлювалася даниною божественності правителя (Стародавні країни Східної цивілізації). Водночас дещо відмінним є функціонування податків у Древньогрецькій і Древньоримській державах: тут рішення про справляння податків приймалися колегіально державними органами управління, а множинність таких податкових платежів уже мала ознаки системності. Щоправда, справлялися вони переважно під час надзвичайних ситуацій (війни). Водночас були розповсюджені й добровільні пожертвування. Незначним чином трансформувалося уявлення про сутність податків і в Європі XIII століття, де вони розглядалися лише як засіб покриття надзвичайних витрат [3, с. 89].

Починаючи з XV століття, з'являються перші наукові обґрунтування економічних процесів і явищ, в тому числі і податків. Зокрема наукові школи меркантилістів і фізіократів визначають основні принципи оподаткування та досліджують вплив податків на виробництво. Значних трансформацій зазнає і сприйняття податку: якщо у XIII столітті Фома Аквінський називає його «дозволеною формою грабунку», то нова когорта науковців пропонує трактувати

його як «надзвичайний, але не осудний дохід» [4], хоча окремі представники, зокрема Ж. Боден, застерігає від частого звернення до податкових платежів як джерела доходу скарбниці, вважаючи їх «засобом небезпечним» [6]. Однак подальший економічний розвиток держав, що потребували більшої кількості фінансових ресурсів, сприяв зміні поглядів на сутність податків і в XVI–XVII ст. вчені вже розмірковували над питанням оптимізації податків, переводячи їх з площини «реальні – особисті» в аспект «прямі – непрямі» [4].

Наукова Європа XVIII – XIX ст. стала колыскою зародження та розвитку перших, науково обґрунтованих, реальних податкових систем. Саме в цей період з'являється розуміння буденності та необхідності податку, перші форми та функції оподаткування, обґрунтування впливу податків на ціни; розглядається роль податків не лише у фінансовому середовищі держави, а й у здійснюваному нею соціальному регулюванні, що призводить до декларування базової соціальної норми – неоподаткованого мінімуму, та запровадження прогресивного оподаткування [5].

Новий виток науки про податки, що розпочався наприкінці XIX ст. і триває дотепер, характеризується дослідженням не лише сутнісних характеристик, а й впливу податків на світову та державні економіки. Так, розглядаються їхні регульовальні властивості, оптимальний рівень податкових ставок [8, с. 7–8].

На фоні розвитку науки про податки, з'являється необхідність розуміння їх об'єднань, що функціонують в межах держав – податкової системи. Понад два століття тому було закладено їх основи, коли наукові ідеї почали знаходити практичне втілення: напрацювання способів і форм оподаткування, забезпечення їх сумісності та відповідності потребам тощо. Податкова система набуває ознак науковості: визнається об'єктивною реальністю та необхідністю, характеризується багаторівневою структурою з низкою підсистем – елементів, що об'єднують правові та податкові відносини, визначені форми оподаткування й установи, що їх контролюють [7, С. 15].

Нині податкову систему розглядають з декількох позицій: як сукупність податків і платежів, а також принципів, методів і засобів справляння та контролю за їх надходженням до централізованих фондів [1, С. 8]; як систему податкових відносин між різними рівнями влади та платниками податків, що виникають на стадії перерозподілу ВВП з приводу відчуження та привласнення різними рівнями державної влади частини доходів платників [7, с. 16]; як сукупність встановлених у країні податків, що взаємопов'язані між собою, органічно доповнюють один одного та не заходять у суперечність із системою в цілому й іншими її елементами [2, С. 33].

Як бачимо, дефініції «податок» і «податкова система» є поняттями складними та багатограними, тож донині перебувають на стадії вдосконалення глибинних основ розуміння та пошуку особливих, визначальних рис і умов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бечко П. К., Захарчук О. А. Основи оподаткування: навч. посіб. К.:

Центр учбової літератури, 2009. 168 с.

2. Демиденко Л. М., Субботович Ю. Л. Податкова система : Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 184 с.

3. Лебедзевич Я. В. Теорії походження податків. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2006. № 3(6). С. 88–99.

4. Озеров И. Х. Основы финансовой науки. Вып. 1. М.: Типография Т-ва И.Д. Ситина. 1917.

5. Петти В., Рикардо Д. Трактат о налогах и сборах. Петрозаводск: Петроком. 1863.

6. Пушкарева В. М. История финансовой мысли и политики налогов: Учеб. пособие. М.: ИНФРА-М. 1996.

7. Соколовська А. М. Податкова система держави: теорія і практика становлення. К.: Знання-Прес, 2004. 454 с.

8. Шаблиста Л. М. Податки як засіб структурної перебудови економіки: наукове видання. К.: Інститут економіки НАН України. 2000. С. 7–8.

РОЛЬ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

А. Є. ГОРОДЕЦЬКА, *здобувач рівня вищої освіти**

**Хмельницького університету управління та права імені
Леоніда Юзькова**

Малий бізнес відіграє важливу роль не лише в розвитку економіки країни, а також у вирішенні багатьох соціальних проблем. Насамперед, він має забезпечувати зайнятість населення; насичувати ринок необхідними товарами та послугами; створювати здорову конкуренцію, що сприятливо впливає на розвиток економіки та забезпечує стабільність держави в цілому.

У зв'язку з цим економіка розвинених країн базується на малому та середньому бізнесі. Зокрема, їхня частка у ВВП багатьох європейських країн перевищує 50 % (Італія – 70 %, Франція – 52 %), у Польщі 47 % ВВП, а в Росії та Білорусії – 22 % і 23 % відповідно. В Україні мале підприємництво досі перебуває на етапі становлення (16 % ВВП) і потребує значної підтримки, зокрема малий і середній бізнес в Україні приносить 55 % валового внутрішнього продукту в економіку країни [5].

Беззаперечно те, що для розвитку малого та середнього бізнесу необхідні вільні грошові кошти, які повинні бути спрямовані в найбільш привабливі сфери бізнесу.

* Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент Н. М. Ткачук

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників, 20 травня 2021 р. / Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 237 с.

*Технічний редактор, художнє оформлення
і комп'ютерна верстка К. В. Костецька*

Підписано до друку 27.04.2021 р.
Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Умов. друк. арк. 10,77
Наклад 100 прим.
Замовлення № 1336

Надруковано: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2521 від 08.06.2006 р.
тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88
сайт: vizavi-print.jimdo.com
e-mail: vizavi008@gmail.com